Investors' Forum

Gedimino pr. 10-9B
LT-01103 Vilnius, Lietuva
El.p. info@investorsforum.lt
www.investorsforum.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
El. p. finmin@finmin.lt

2026 m. spalio 23 d.,
Vilnius

Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos
El. p. vmi@vmi.lt

DĖL SOCIALINIŲ PARTNERIŲ ĮTRAUKIMO SPRENDŽIANT DĖL PVM TAIKYMO IR (AR) LENGVATOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SEKTORIUJE IR KONTROLĖS PROCEDŪRŲ BEI POVEIKIO PRIEMONIŲ NETAIKYMO

Asociacija „Investors' Forum" (toliau – **IF**) dėkoja Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos (toliau – **VMI**) už 2026 m. spalio 14 d. suorganizuotą susitikimą ir konstruktyvią diskusiją dėl pridėtinės vertės mokesčio (toliau – **PVM**) bei jo lengvatos taikymo sveikatos priežiūros įstaigų teikiamoms paslaugoms. Ypač vertiname VMI pasirengimą išklausyti rinkos dalyvius, įsigilinti į jų pateiktus praktinius pavyzdžius ir kartu ieškoti sprendimų, derinant PVM taikymo praktiką su Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – **SAM**) formuojama sveikatos priežiūros paslaugų teikimo politika ir Valstybinės ligonių kasos (toliau – **VLK**) kontrolės funkcija. Rinkos dalyviai tokį atvirą ir konstruktyvų bendradarbiavimą labai vertina.

2026 m. spalio 14 d. vykusiame VMI, SAM, IF, Lietuvos verslo konfederacijos ir sveikatos priežiūros įstaigų atstovų susitikime buvo aptarti praktikoje kylantys klausimai dėl PVM bei jo lengvatos taikymo, medicininių, su medicinos paslaugomis glaudžiai susijusių ir nemedicininių paslaugų atribojimo bei VLK vykdomos šių paslaugų priežiūros.

Diskusija parodė, kad tarpusavyje susijusių teisės aktų – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo, Sveikatos sistemos įstatymo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2026 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. V-322 „Dėl Nemedicininių aptarnavimo paslaugų sąrašo ir Nemedicininių aptarnavimo paslaugų kainų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" – nuostatas atsakingos institucijos aiškina ir taiko nepakankamai suderintai.

Be to, minėti klausimai yra aktualūs ir Seime svarstant Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XVP-1701, kuriuo siūlomos naujos poveikio priemonės sveikatos priežiūros įstaigoms, sudariusioms sutartis su VLK. Vis dėlto, atsakomybė įstaigoms negali būti griežtinama, kol susijusio reglamentavimo turinys nėra aiškiai ir vienodai apibrėžtas, nes tai neatitiktų teisinio aiškumo ir proporcingumo principų.

Atsižvelgdami į visa tai:

i. Prašome VMI ir, prireikus, Finansų ministerijos, įtraukti IF bei kitus socialinius partnerius į tolesnes VMI, SAM ir VLK diskusijas dėl PVM taikymo ir (ar) jo lengvatos taikymo sveikatos priežiūros ir glaudžiai susijusioms paslaugoms. Šiose diskusijose turėtų būti suderinti (i) sveikatos priežiūros paslaugų, glaudžiai su sveikatos priežiūros paslaugomis susijusių ir nemedicininių paslaugų atribojimo ir PVM taikymo kriterijai, (ii) šių paslaugų santykis su Privalomojo sveikatos draudimo fondo finansavimo bei pacientų mokėjimų taisyklėmis, (iii) šių paslaugų registravimo sistemoje „Sveidra" reikalavimai, (iv) VLK kontrolės ribos. Šie

Investors' Forum

Gedimino pr. 10-9B
LT-01103 Vilnius, Lietuva
El.p. info@investorsforum.lt
www.investorsforum.lt

kriterijai turi būti aiškūs, nedviprasmiški ir kuo mažiau kazuistiniai, kad sveikatos priežiūros įstaigos, formuodamos paslaugų apimtį ir kainodarą, galėtų veikti teisėtai ir iš anksto žinotų, kurioms paslaugoms PVM taikomas, kurioms jis netaikomas, taip pat kurios paslaugos ar jų dalys laikomos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo kompensuojamos paslaugos dalimi. Aiškus ir vienodas kriterijų taikymas didintų tiek institucijų, tiek sveikatos priežiūros įstaigų informuotumą ir mažintų pažeidimų riziką.

ii. Prašome parengto PVM komentaro patikslinimo projektą suderinti su socialiniais partneriais prieš jį viešai paskelbiant.

iii. Taip pat prašome, kad iki aiškaus, tarpusavyje suderinto institucijų išaiškinimo dėl aptariamų paslaugų kvalifikavimo, PVM taikymo ir pacientų mokėjimų teisėtumo nebūtų pradedamos naujos ar tęsiamos pradėtos kontrolės procedūros dėl aptariamų paslaugų ir nebūtų taikomos jokios su šiomis paslaugomis susijusios poveikio priemonės. Tokią poziciją patvirtina ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje suformuluoti atsakomybės taikymo principai: atsakomybė gali būti taikoma tik tuomet, kai teisės aktuose aiškiai ir vienareikšmiškai apibrėžtas privalomas elgesio modelis, o teisinio reguliavimo neaiškumai negali būti aiškinami atsakomybėn traukiamo asmens nenaudai.[1]

iv. Paskelbus suderintą išaiškinimą, prašome suteikti sveikatos priežiūros įstaigoms pagrįstą terminą susipažinti su nustatytais kriterijais, jų taikymo išaiškinimais ir, prireikus, atitinkamai peržiūrėti įstaigos teikiamas paslaugas ir kainodarą.

Tikimės, kad konstruktyvus institucijų ir socialinių partnerių dialogas leis suderinti aiškius, nuoseklius ir praktikoje vienodai taikomus kriterijus, todėl prašytume informuoti apie tolesnes diskusijas.

Pagarbiai

Asociacijos „Investors' Forum" vardu

Vykdantysis direktorius

Vytautas Šilinskas

[1] Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. balandžio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A143-683/2011 ir 2011 m. lapkričio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A63-2967/2011, aptartos LVAT praktikos, nagrinėjant bylas dėl tarnybinių ginčų, apibendrinime, p. 48–49: https://lvat.lt/data/public/uploads/2018/01/d1_25_apibendrinimas.pdf